

مدیرکل پشتیبانی و تامین منابع پژوهشی پژوهشگاه و شبکه آزمایشگاهی در گفت و گو با «فرهیختگان»:

هادرصد بودجه پژوهشی دانشگاه آزاد به صندوق پژوهش تزیق می شود

هدف از راه اندازی صندوق پژوهش حمایت از پژوهش های بنیادی و مرجعیت ساز است

دانشگاه آزاد اسلامی به عنوان یکی از بزرگ ترین دانشگاه ها در سطح کشور و حوزه بین الملل مطرح است که شبکه ای پر شمار از مراکز تحقیقاتی و آزمایشگاهی، اعضای هیات علمی توانمند و دانشجویان پرتلاش را ایجاد کرده است.

این دانشگاه این روزها می تواند با انسجام و ارتقای نظام پژوهش و نوآوری خود و با تکیه بر منابع انسانی متخصص و پژوهشکده های برتر نقشی منحصربه فرد در پاسخوگی به چالش های کنونی جامعه ایفا کند.

محمد نیرمانی راد، مدیرکل پشتیبانی و تامین منابع پژوهشی پژوهشگاه و شبکه آزمایشگاهی در گفت وگو با «فرهیختگان» از اقدامات این اداره کل در بخش پژوهشی و البته برنامه های جدید سخن می گوید. یکی از اقداماتی که قرار است انجام شود، صندوق پژوهش و نوآوری دانشگاه است که به گفته نیرمانی راد به زودی راه اندازی می شود. او می گوید بودجه این صندوق پنج درصد از بودجه پژوهشی دانشگاه آزاد خواهد بود که سالانه به این صندوق تزیق می شود؛ علاوه بر آن درآمدی که خود صندوق از بابت کارهای پژوهشی به دست خواهد آورد نیز به این صندوق واریز می شود. هدف از راه اندازی آن نیز حمایت از پژوهش های بنیادی و مرجعیت ساز است. یکی دیگر از برنامه هایی که قرار است در این اداره کل دنبال شود، برنامه راهبری پژوهشی است که درحال حاضر آماده و به واحدها نیز ابلاغ شده است. برنامه ای که به گفته او اگر محقق شود دانشگاه را در کل دنیا مطرح و در رتینگ های بین المللی ارتقا خواهد داد. نیرمانی راد می گوید: «هر واحدی که بتواند این برنامه را زودتر محقق کند به عنوان واحد موفق در پژوهش معرفی خواهد شد. یکی از آیم هایی که برای جشنواره فریختگان امسال در نظر گرفته شده رشد استان ها براساس این برنامه خواهد بود.» مشروح این گفت وگو را در زیر می خوانید.

۱۱۱

سال گذشته از راه اندازی صندوق پژوهش و نوآوری دانشگاه خیر دادید، سرانجام این صندوق به کجا رسید؟ چه زمانی راه اندازی می شود؟

صندوق پژوهش و نوآوری درحال طی کردن کارهای نهایی خود است؛ درحال حاضر مجوز راه اندازی این صندوق اخذ شده و درحال طی کردن مراحل آخر آن هستیم. اقدامات اولیه راه اندازی این صندوق انجام شده و تامین اعتبار نیز صورت گرفته و زیرنظر معاونت تحقیقات و فناوری به زودی راه اندازی خواهد شد.

هدف از راه اندازی این صندوق چیست؟

صندوق پژوهش و نوآوری بزرگ ترین سرمایه دانشگاه است که هدف از راه اندازی آن حمایت از پژوهش های بنیادی و مرجعیت ساز است. به عبارت بهتر از پژوهش هایی که برای آنها زیرساخت های لازم در دانشگاه وجود دارد، حمایت می شود. همچنین قرار است از اسنادی پژوهشگری که طرح های آنها تصویب می شود در این صندوق حمایت کنیم.

بنابراین می توان گفت صندوق پژوهش برای حمایت از پژوهش های مرجعیت ساز و پژوهش هایی است که در سطح کلان صورت می گیرد؛ پژوهش هایی که لازم است دانشگاه به آنها ورود کند. اسنادی فاخر طرح های پژوهشی خود را فرستاده و از طریق این صندوق از آنها حمایت می شود.

درواقع این دسته از اسنادی، طرح و پروپوزال خود را نوشته و بعد از تایید درنهایت مبلغی دراختیار اسنادی فاخر قرار می گیرد تا بتواند طرح خود را به سرانجام برساند.

رشد چشمگیر پژوهش در دانشگاه آزاد اسلامی از طریق صندوق پژوهش

صندوق ASF همان صندوق پژوهشی دانشگاه است؟

پیش از این راه اندازی دو صندوق در دانشگاه آزاد اسلامی مطرح بود ولی بعدا این دو صندوق ادغام و با نام صندوق پژوهش و فناوری شناخته شد که نام ASF نیز گاهی برای آن مطرح می شود. اما درحال حاضر این دو صندوق ادغام و مجوزهای لازم برای راه اندازی آن نیز گرفته شده است.

اگر اسنادی بخواهند ضمانت نامه اخذ کنند می توانند درخواست خود را به این صندوق ارسال کنند و همچنین کارهای پژوهش بنیادین از طریق این صندوق حمایت خواهد شد.

می توان گفت به زودی تحولات خوب پژوهشی از طریق این صندوق رقم می خورد و با برنامه ریزی و حمایت دکتر طهرانچی ریاست دانشگاه

نیمکت خبر

تدوین ۲ سناریو برای بازگشایی دانشگاه های استان تهران

علیرضا زالی، فرمانده ستاد مقابله با کرونا استان تهران در گفت وگو با مهر با اشاره به سهم عمده استان تهران از میزان دانشجویان کشور و شرایط خوابگاه های دانشجویی در تهران در شرایط کرونا گفت: «بالترین میزان دانشجویان شاغل به تحصیل در استان تهران و به خصوص کلانشهر تهران است و با توجه به تنوع مراکز آموزشی، تنوع فراگیر و از نظر جمعیت خوابگاهی دانشجویی استان و به ویژه شهر تهران دارای بالاترین سرانه تراکم دانشجویی است.» رئیس دانشگاه شهیدبهشتی تاکید کرد: «بنابراین برای ترم آینده تحصیل این نگرانی ها نمی توان در کوتاه مدت برطرف کرد و در سطح استان تهران تغییر جدی در سطح زیرساخت ها امکان پذیر نیست. بنابراین دو سناریو برای این موضوع در نظر گرفته شده است که یکی این است که فرصت داده شود دانشجویان در شهرهای خودشان تحصیل خود را ادامه دهند. درواقع برای تهران سناریوهایی دیده شده که تلفیقی از آموزش مجازی و ادامه آموزش در شهر محل تحصیل است که بار اضافی در تهران در شرایط کرونا ایجاد نشود.» زالی تاکید کرد: «با شرایطی که اکنون در آن قرار داریم بازگشایی مدارس و دانشگاه ها پرمخاطره است. الگوی ترددی در شهر تهران به هم می خورد. پیشنهاد ما در تهران این است که سال تحصیلی با حفظ شرایطی که گفته شد و به صورت مجازی ادامه پیدا کند.»

در زمینه پژوهش، به زودی شاهد رشد چشمگیر پژوهش در دانشگاه آزاد اسلامی خواهیم بود.

۵ درصد از بودجه پژوهشی دانشگاه آزاد به صندوق پژوهش تزیق می شود

در ارتباط با بودجه صندوق هم توضیح دهید؛ پیش از این گفته بودید این صندوق با بودجه ۱۵ میلیارد تومانی برای فعالیت های کلان پژوهشی راه اندازی می شود.

بودجه این صندوق پنج درصد از بودجه پژوهشی دانشگاه آزاد خواهد بود که سالانه به این صندوق تزیق می شود؛ علاوه بر آن درآمدی که خود صندوق از بابت کارهای پژوهشی به دست خواهد آورد نیز به این صندوق واریز می شود.

درصدی از درآمد قراردادهای پژوهشی که در سازمان مرکزی یا واحدها منعقد می شود به این صندوق تزیق می شود، بنابراین می توان گفت صندوق به نوعی درآمدزایی نیز خواهد داشت و در آینده نزدیک شاهد شکوفایی این حوزه خواهیم بود.

کارهای پژوهشی بنیادین از طریق صندوق پژوهش حمایت می شوند

چندی پیش از راه اندازی صندوقی برای دانشمندان و اساتید فاخر هم صحبت کرده بودید؛ این صندوق هم در صندوق پژوهشی ادغام شده و قرار است از طریق همین صندوق دانشمندان حمایت شود؟

حمایت از دانشمندان و اساتید فاخر نیز از طریق همان صندوق پژوهش و فناوری پیگیری می شود؛ ان شاءالله تا راه اندازی این صندوق تمام اساتید، دانشمندان و مفاخر علمی می توانند استفاده کنند. کارهای پژوهشی بنیادین از طریق این صندوق شکل گرفته و حمایت می شود. تلاش داریم از طرح هایی حمایت کنیم که یا تبدیل به محصول یا تبدیل به یک برون داد پژوهشی شود که این برون داد پژوهشی می تواند یک نظریه، محصول یا یک مقاله باشد. در دیدگاه دانشگاه، هزینه کردن باید در راستای بازکردن یکی از گره های کشور باشد. حمایت از طرح های ملی اتریبخش، حمایت از پژوهشگران برتر، حمایت از بسترسازی های پژوهش و حل مساله، طرح پایش و... نیز این روزها درحال انجام است. این روزها مسیری را دنبال می کنیم که نیازهای دانشگاه، جامعه و نظام را رصد کرده تا این نیازها رفع شود.

برنامه راهبری پژوهشی آماده و به واحدها ابلاغ شد مهم ترین برنامه ای که امسال در اداره کل پشتیبانی و تامین منابع پژوهشی پژوهشگاه و شبکه آزمایشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی پیگیری می کنید، چیست؟

برنامه ای برای اقدامات پژوهشی با نام راهبری پژوهشی تصویب شده که حاصل کار جمعی کل مدیران پژوهشی دانشگاه و بررسی نکته به نکته توسط هیات رئیسه و به ویژه ریاست محترم دانشگاه است. اگر این برنامه محقق شود دانشگاه را در کل دنیا مطرح کرده و در رتینگ های بین المللی ارتقا خواهد داد. از این به بعد تمام برنامه های پژوهشی در قالب این برنامه راهبردی خواهد بود و الا آن استان ها می دانند که چه کارهایی را باید انجام دهند.

درحال حاضر تمام استان ها براساس این برنامه اقدامات پژوهشی خود را برنامه ریزی کرده و درگیر شده اند. به طور مثال برای سال اول مشخص شده که هر استانی دقیقا باید چه اقداماتی را در حوزه پژوهشی انجام دهد، به طور مثال در استان آذربایجان شرقی در پنج سال آینده در زمینه مقالات، کتاب ها و رشدی که برای این موضوع در نظر گرفتیم چه کارهایی باید انجام شود.

منتقدم اگر اجرای این برنامه محقق شود شاهد درخشش دانشگاه آزاد اسلامی در منطقه خواهیم بود.

تدوین برنامه شش ساله ارتقای نظام پژوهش دانشگاه همچنین پژوهشگاه و شبکه آزمایشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی برنامه شش ساله ارتقای نظام پژوهش دانشگاه را برای افق سال ۱۴۰۴ در راستای سند چشم انداز نظام جمهوری اسلامی در سال ۱۴۰۴، سیاست های کلی نظام در بخش پژوهش و فناوری، برنامه پنج ساله ششم توسعه کشور سند دانشگاه اسلامی مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی منطبق رویکردهای تحول گرایانه مدیریت جدید دانشگاه آزاد اسلامی تدوین کرده است.

در برنامه حاضر به مقوله پژوهش از منظر تولید، کاربردپذیر کردن و کاربردی کردن دانش مرزشکن و تولید ارزش برای جامعه در زمینه های

اجتماعی و اقتصادی با ارائه راه حل های نوآورانه توجه شده است.

واحد موفق در پژوهش در جشنواره فریختگان امسال معرفی می شود

از استان ها و واحدهایی که برنامه راهبری پژوهش را زودتر محقق کنند چه حمایتی می شود؟

در برنامه پنج ساله راهبری پژوهشی تمام برنامه های پژوهشی ازجمله مقالات و کتاب ها و ارتباط با صنعت دیده شده و هر واحدی که بتواند این برنامه ها را زودتر محقق کند به عنوان واحد موفق در پژوهش معرفی خواهد شد. یکی از آیم هایی که برای جشنواره فریختگان امسال در نظر گرفتیم رشد استان ها براساس این برنامه پنج ساله خواهد بود. به عبارت بهتر هر استانی که طبق این برنامه پیش برود و از سایر استان ها جلوتر باشد در جشنواره فریختگان به عنوان واحد موفق معرفی می شود.

تمام درآمدهای پژوهشی صرف توسعه پژوهش می شود سوالی که شاید مهم باشد بحث درآمدهای پژوهشی است؛ درآمدهای حاصل از برنامه ها و اقدامات پژوهشی کجا می رود یا به عبارت بهتر برای چه کاری هزینه می شود؟

تمام کارهای پژوهشی که درآمدزا هستند صرف خود پژوهش و توسعه پژوهش می شوند. دکتر ولایتی رئیس هیات موسس و هیات امنای دانشگاه و همچنین دکتر طهرانچی ریاست دانشگاه بارها تاکید کرده بودند که بخشی از درآمدهای غیرشهریه ای در حوزه پژوهش به خود حوزه پژوهش برگردد و در جهت توسعه آن هزینه شود. الا کارهای خوبی شروع شده و شاهد درآمدزایی در آنها هستیم. به طور مثال درآمد قراردادهایی که با صنعت منعقد می شود یا مجلات دانشگاه باز صرف پژوهش خواهند شد و به این صورت نیست که درآمدهای پژوهشی در حوزه های دیگر هزینه شود. قرار براین است که طبق تاکید هیات رئیسه دانشگاه تمام درآمدهای پژوهشی صرف توسعه پژوهش شود. برنامه راهبردی که به صورت پنج ساله نوشته و به کل کشور ابلاغ شده حاوی تمام این برنامه های پژوهشی است.

چندی پیش حرف از طرح تعاون آزمایشگاه ها به میان آمد و مقرر شد در هر استان یک آزمایشگاه جامع داشته باشیم؛ یکی از شروط تحقق این موضوع بحث طرح تعاون دانشگاه است که دستگاه هایی که در واحد میدا مورد استفاده نیست به واحد مقصد منتقل شوند. استان ها چقدر از این موضوع استقبال کردند و درآمدهای حاصل از این دستگاه ها چگونه بین واحدها تقسیم می شود؟

برخی استان ها مثل استان کرمان یک آزمایشگاه مرجع تاسیس کردند و آزمایشگاه مرکزی از آزمایشگاه تحقیقاتی جدا شد. سیاست دانشگاه آزاد اسلامی همین است یعنی مراکز آزمایشگاه های تحقیقاتی از آزمایشگاه های درسی جدا شود. این تفکیک دارای یک مزیت است و دانشجویان می توانند کارهای درسی خود را در آزمایشگاه درسی بگذرانند اما در همان آزمایشگاه دستگاه های ناب نیست و دستگاه های اصلی در آزمایشگاه مرجع حضور دارند که اسنادی و دانشجویان دکتری می توانند به راحتی از آنها استفاده کنند. مسئولان و متخصصانی که در آزمایشگاه های مرجع حضور دارند می توانند به بیرون نیز خدمات ارائه دهند که آیین نامه آن نیز نوشته شده است. بخشی از پژوهشگاه و شبکه آزمایشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی

کوچک سازی شده و بخشی از آن در دل معاونت های موضوعی ادغام و بخش دیگر مربوط به برنامه ریزی، آزمایشگاه ها و ارتباط با صنعت است که در پژوهشگاه مانده و به تبع آن ماوریت ها نیز تفاوت پیدا کرد. البته طبق برنامه ریزی هیچ خللی در برنامه های پژوهشی ایجاد نمی شود اما پژوهشگاه کوچک سازی شد برای اینکه اقدامات پژوهشی پربارتر شود. بنابراین بخش هایی به دل معاونت های موضوعی رفت. مثلا آزمایشگاه های درسی به معاونت های موضوعی رفته و معاونت های موضوعی درخصوص آزمایشگاهی درسی تصمیم می گیرد. بخش آزمایشگاه های مرجع در اداره کل امور آزمایشگاه ها و مراکز تحقیقاتی مانده و تقویت می شود. بنابراین بحث صندوق پژوهشی و فناوری دانشگاه و صندوق ASF نیز یکی شد تا اولاً بتواند حمایت های لازم از پژوهش را انجام داده و ثانیاً مستقل بوده و به صورت تشکیلات حقوقی باشد تا مجوزهایی که از بخش های مختلف لازم است را اخذ کند. به عبارت بهتر صندوق قرار است یک مجموعه سازمانی نباشد و یک شخصیت حقوقی گرفته و از این به بعد به صورت مستقل کارهای خود را ادامه می دهد.

اقدامات ملی و دانشگاهی پژوهشگاه و شبکه آزمایشگاهی برای مقابله با کرونا

مهم ترین اقدامات و فعالیت های پژوهشگاه و شبکه آزمایشگاهی دانشگاه در راستای مقابله با ویروس کرونا و همچنین تدابیر و سازوکارهای الزام جهت ادامه این مسیر و ساماندهی و راهبری امور دانشگاه در دوران پسا کرونا چه بوده است؟

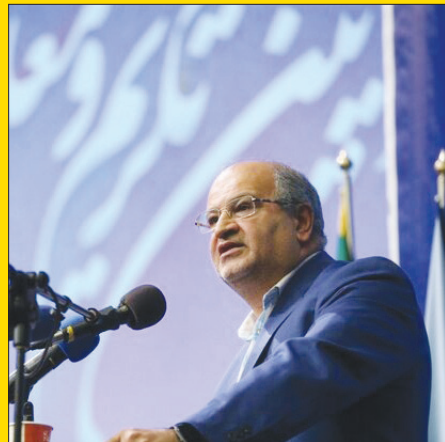
یکسری اقدامات و فعالیت ها در سطح دانشگاه انجام شد که ایجاد و معرفی صفحه تخصصی دسترسی به منابع فارسی و لاتین درخصوص موضوع کرونا در سایت پژوهشگاه جهت استفاده محققان و پژوهشگران دانشگاه و سایر علاقه مندان یکی از این اقدامات بود. همچنین ارائه سیستم ویدئوکنفرانس به واحدهای دانشگاهی برای برگزاری دوره های توانمندسازی پژوهشی اعضای هیات علمی و کارکنان حوزه پژوهش نیز انجام شد. یکی دیگر از اقدامات انجام شده در سطح دانشگاه معرفی میز مجازی خدمات پژوهشگاه و شبکه آزمایشگاهی جهت پاسخگویی به مراجعه کنندگان بود. برخی اقدامات و فعالیت ها نیز در سطح ملی انجام شد که مربوط به نوع و تعداد مراکز تحقیقاتی، کارگاهی و آزمایشگاهی فعال شده درخصوص مقابله با ویروس کرونا در واحدهای دانشگاهی سراسر کشور است. تشکیل گروه تحقیقاتی مهندسی پزشکی در واحد سمنان با اهداف تحقیق، طراحی و ساخت تجهیزات پزشکی اولویت دار مانند ونیاتور و تعمیر و به روزرسانی تجهیزات پزشکی معیوب سطح استان که درحال حاضر نیاز ضروری به آنهاست، ازجمله این اقدامات بوده است. همچنین مرکز تحقیقات Antibodies Monoclonal در واحد تهران مرکزی راه اندازی و مرکز تحقیقات ۳ن درمانی نیز درحال راه اندازی در واحد تهران شمال است.

چه طرح ها و برنامه های پژوهشی و آزمایشگاهی درخصوص ویروس کرونا آغاز شده؟

از تمام استان ها خواسته شده است علاوه بر انجام اقدامات تسریع کننده نمایه سازی مجلات در این سال هر نشریه علمی ویژه نامه هایی را در چارچوب محور موضوعی مجله به مقالات و پژوهش هایی با تمرکز بر پاسخ دهی به نیازهای جامعه شامل بحران کرونا و جهش تولید تخصیص دهند تا ضمن انتشار یافته های پژوهشی، مسیر علمی اقدامات آتی شفاف شود.

شرایط فعلی بهترین زمان حذف کنکور است

معاون سابق آموزشی وزارت علوم با اشاره به تعویق کنکور سراسری در شرایط کنونی، افزود: «مساله حذف کنکور مصوبه سال ۸۶ بحسب شورای اسلامی است. ما در سال های اخیر نمی توانستیم به سمت حذف کنکور برویم و نهایتا با اقداماتی که انجام دادیم، توانستیم رشته های کم تقاضی را از کنکور خارج کنیم. بحث کنکور دغدغه خانواده هاست و شیوع کرونا بهانه خوبی است که اختیار پذیرش دانشجویان را به دانشگاه ها بدهیم، کاری که باید از اول انجام می شد.» وی با تاکید بر اینکه این موضوع هم سازوکار خود را می خواهد و باید دانشگاه های مستعد را شناسایی کرد تا خودشان نسبت به پذیرش دانشجویان اقدام کنند، خاطرنشان کرد: «البته منظور بنده از حذف کنکور سراسری، حذف آزمون متمرکز است. دانشگاه ها می توانند آزمون خود را برگزار کنند. در این شرایط مافیای کنکور هم جمع خواهد شد.» رئیس کارگروه آموزش عالی در دوران کرونا ادامه داد: «کنکته دیگر اینکه بحث آمایش آموزش عالی مصوبه سال ۹۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی است و هرچند پیاده سازی این طرح به ظاهر ارتباطی با کرونا ندارد اما عملیاتی شدن آن در دوره کرونا سهل تر است. در این شرایط می توان برخی مراکز دانشگاهی را جمع، ادغام یا جمع آوری کرد.»

راه اندازی رصدگر موافقتنامه ۲۵ ساله ایران و چین در دانشگاه شریف

رصدگر موافقتنامه ایران و چین توسط پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه صنعتی شریف راه اندازی شده است تا به عنوان یک پایگاه تحلیلی - علمی، بهترین آثار داخلی و بین المللی را در ارتباط با این توافق گردآوری کند. این رصدگر ابعاد روابط بین الملل، اقتصاد، سیاست خارجی، علوم سیاسی، سیاستگذاری و حکمرانی، تاریخ و دیگر ابعاد علوم انسانی و اجتماعی موافقتنامه ۲۵ ساله ایران و چین را پوشش می دهد. رصدگر موافقتنامه ایران و چین، علاوه بر ارزش مطالب منتشر شده در منابع دیگر - با ذکر مرجع - پذیرای مطالب، گزارش ها، مقالات و تحلیل های دست اول یا رجاع مطالب برتری که مطالعه کرده اند نیز است. پیش از این هم پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه صنعتی شریف، رصدگر کرونا راه اندازی کرده بود. این رصدگر به عنوان یک پایگاه تحلیلی - علمی، بهترین آثار داخلی و بین المللی را گردآوری و دسته بندی می کند و در معرض دید عموم و استفاده پژوهشگران و سیاستگذاران کشور قرار می دهد.